

Nr. 29.

Brasovu,

12. Aprilu

1858.

Gazeta ese de dōe ori pe sepe-
mana, adeca: Mercurea si Sam-
beta, Fōie'a candu se va putē. —
Prețiul loru este pe 1 anu 10 f.;
pe diunetate anu 5 f. m. c. inla-
intralu Monarchiei.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Emisul ministrului de finante din
9. Aprilie 1858,
prin care se ordinează primirea pe la casă a trăierii monedelor,
coroborându-le cu $\frac{1}{2}$ coroană.

De azi dinainte se vorț trăie după ch. r. oficiale săptămână monetară din Biena, și dela 1. Mai după ch. r. oficiale monetare după Alba-Judă, Kremnitz, Mila și Veneția „coroane“ de către $\frac{1}{2}$ din valoarea de aștea finită, și către ce va părea mai căruia de jumătate de coroană de către $\frac{1}{100}$ de valoare aștea finită (cărată), după următoare patentele prezentate din 19. Septembrie 1857 (art. 13, 14 și 15).

Pe temeiul art. 16 alături patentei se conchide deocamdată prin achitație, că reservarea resecăderii valoarei, ca „coroane“ și „jumătate de coroană“ să se aplice și primăște pe la totă cassa ch. r. și pe la oficiile perceptoriale, pînă la 31. Octombrie 1858 inclusiv, după valoare de 13 fr. 6 cr. m. c. și 39.30 lire austriace și reprezentive de 33 cr. m. c. și 19.65 lire austriace.

Proporțional valoare interne a „coroanei“ către valoarea galbenă și așteptată și a covârșării lombarde - venețiane este:

1 coroană	$2 \frac{9032}{10000}$ galbenă.
1 galbenă	$0 \frac{9805}{10000}$ coroană.
1 coroană	$0 \frac{3442}{10000}$ coroană.
1 coroană	$1 \frac{0198}{10000}$ coroană.

Baronul de Bruck m. p.

Partea neoficiosa.

În deosebite zile arădăi că primirea la com-
ație.

(Urmară d. Nr. trei.)

Cum se pășește la judecădere arădăi patruță de aștea
chișinău și judecădere comasare, se va vedea din următoarele stadii, ce
ă și a se observa dacă determinații legale să fie bătute după achitație
procedură.

I. Cum se cheie, că se ia dinainte comasare, și reprezintă
proprietățile?

Berche judecădere arădăi de instanță primă este mandată după
patruță § 155 din instrucție, că mandată la judecădere actiune
țării sălăi patruță de la judecădere, căci arădăi ei astăzi cheie comasare, că
se sălăi de la judecădere cheie comasare să fie în formă de plăsobire pînă
la 30. Ianuarie 1859 (dacă § 58 alături patente din 21.
Ianuarie 1854), căci pe făcăndă achitație sălăi să fie cheie comasare, că
cheie comasare sălăi după dinainte pînă la cheie comasare
a zilelor partite.

Că achitație cheie comasare se pășește după patruță
judecădere pășină și regăzirea pășirilor (§ 60 alături patruță
arădăi).

La plăsobire dată patruță comasare să se ia astăzi de
regăzire după achitație de la judecădere, căci

Pentru tineri străini 7 f. pe 1 sem.,
și pe anul întreg 14 f. Se pre-
numera la totă postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 5 cr. m. c.

șind, domnul și iobaci vrea că să li se ia dinainte comasare; să
căpătă proprietatea achitație domnă, căre pretinde comasare,
făcă dăz din 3 pînă la reprezentativă otară. Eără patruță
șind, căpătă achitație atestată, atunci se potă dovedi condiționarea
cheie spre a se părea după dinainte comasare și să altă căpătă
de credință, după să se lese, că să treacă termenul
prescripție de § 66 alături patentei, căre e termenul definiție patruță
performată, căci comasare se potă opă se păre
conchidă.

Cheie are să stea din dăz pînă la ecuația: 1) din do-
vedirea dreptății de a cheie comasare și a 2) din cheie
ca să se dețină cheie comasare și păza reprezentativă de conch-
civă.

Cheie ce privescă părtăță 1, apoi la cheie oportunită tre-
buie să se țină neștiută termenul, căci de către cheie deose-
bătă pă se va făcă pînă la 30. Ianuarie 1859, o jucărie mai
tăză se dețină părtăță oficialitate.

Cheie se potă obține de către patruță cheie comasare, căci
edictul provokătoriști alături judecăderei arădăi, după comisă
care e să se ia dinainte comasare, să se va fi făcută publică din partea
patruță cheie reprezentativă, căci părtăță pă se țină la 21.
 Ianuarie 1858 apărătoriști, ad. 1858, fiindcă patruță o comisă
cheie se va comisă termenul apărătoriști patruță cheie comasare
cheie comasare pătăi de la zile publicării părtăță edictă (§ 156 din
instrucție).

Pe lărgă cheie să se dovedescă dreptății de comasare,
care e dovedită că atâtă, căci toți f. domnii de pă-
tăță și iobaciții săpătă și achitație săpătă și că să
se comasare moșie, sădă și căkăză și că se păzește
din 3 părtăță din spărafata otară și că cheie patruță
cheie patruță pătăi de la pătăi testimoniștilor de la
pătăță, care cămădușă după patruță cheie comasare
cheie iobaciții și examinării de la pătăi posesie sală
cheie achitație.

Că pătăi că moșie patruță dovedește dreptății de a patruță
cheie comasare, căre e dovedită că atâtă, căci toți f. domnii de pă-
tăță și iobaciții săpătă și achitație săpătă și că să
se comasare moșie, sădă și căkăză și că se păzește
din 3 părtăță din spărafata otară și că cheie patruță
cheie patruță pătăi de la pătăi testimoniștilor de la
pătăță, care cămădușă după patruță cheie comasare
cheie iobaciții și examinării de la pătăi posesie sală
cheie achitație.

(Ba urmă.)

Hat ieg u, in 28. Martiu 1858.

Me prinde mirarea, cum partea mai intielegenta din Hatiegua cadiu intr'una nepasare de speriatu; in anii de curendu scursi intimpi-nai intru acestu jurnale acum atatu parasitu, mai adeseori nescari co-respondintie, din ce se aprecepea celu pucinu semnu de vietia; era acum, candu toata lumea nesuesce a inainta pre calea culturei, pre candu vecinele popore se intrecu intru intermeiarea institutelor, intru ajutorarea esirei jurnalelor de tota sorte, cu unu cuventu scurtu, intru sprijinirea a tota intreprins'a atatu pre campulu literaturei catu si alu industriei, dicu, noi acum ne recufundam intru abimulu din carele abia potumu esi de atatu amaru de tempu; unu blastemu aceasta de sub care a scapá ar fi detorintia siacarui romanu adeveratul, — inse spre a esi la unu capetu fericitu, singuru cu vorba gola golutia vomu remané de pururea prunci.

Te prindu frigurile, cum unii romani, de care se tieni ceva, cand le vorbesci de carti si jurnali romanesci, tii intorcu calcaniele, si te lasa frumosielu seti canti si seti descanti.

Intea data amu onórea, Domnulu mieu, de a ve intimpiná in acestu jurnale cu rogarea, ca se publicati aceste scire la cari me indemnă observatiunea on. redactiune in Nru 14 alu Gazetei a. c. din corespundint'a dela Viena cu subsemnatura J. O. unu banatianu. Cu permisiunea Dtale mi voiu luá voia de a te desamegi, si a ti spune cu durere adeverulu, ca scól'a pedagogica de aici inca cu anulu scolasticu 1856/7 apuse pôte printru totu de un'a, lasandu numai unu timbru de rusine printru romanimea a tóta tiér'a Hatiegului. Subsemnatulu, cui impregiurarile si causele acestei fatalitati nu su prea cunoscute, crede a-si implini una detorintia incunoscintiendu pre celi ce su interesati de cau'a educatiunei. — Atatu totusi se pôte da cu socotéla, ca una intriga blastemata tiesuta de cativa nemici ai destep-tarei poporului romanu din acestu tienutu, ajuta multu la restornarea acestui edificiu santu. N'aru si pecatu a desvelá in publicu pre unulu ca acesta, ca totu romanulu se fuga de elu ca de iena. Io insumi me astai intr'una impregiurare, unde unu gura a satului mai inteiu de tóte fulgeră pre buzelei una injura infioratoria, apoi se respica in modulu celu mai barbaru graindu. Amu face placere Dieului nostru un. — descarcandu cate una — in totu romanulu ce nesuesce la scóla.

Viéti'a nóstra sociale pre scurtu e multu prosaica; me simtui nevoită a descoperi cu multă rosire nepasarea — de catre totu ce e folositoriu, buna și frumosu, — intielegu cele susțește; caci de trupu, Dómne pazesc! nu voiu dice nimică, spunendu adeverul, me temu. — Ore pentru ce nu vremu a urmá devisei imperiului sub a careia scetu celealte popóre facu progrese gigantice în tóte ramurile ce potu aduce unui poporu fericire, și onore. Spiritulu de insocire lipsesce cu totalu la noi, unu adeveru acesta rostitu de mai multi barbati meritati ai nostri, care, durere! pre tóte anghiarile românei se pote aplécă foră nici unu picu de mustrare de conșcientia; ómenii nostri nu vrea a precepe ca din denari se facu miliele, si ea mane infratite si voinția tare su in stare se inaltie munti.

Catu ne trudim si ne frementam ca se castigam cele de lipsa spre sustinerea si pastrarea corpului, residentiei acelei științe diecesi, ce face se ne inaltiam preste tôte! si totusi ce pucinu nutrimentu i intendem.

Cetirea cartilor bune spre acestu scopu e antania conditiune. Nu toti putemt töte; unora nu da man'a ca sesi póta cumpera töte productele literaturei. Ca se putemt invinge acesta piedeca, cercurile, sau mai bine societatile de lectura ne dau cea mai secura mana de ajutoriu. Nu voiu aci a descure de folosele spirituali a atatoru societati, cace su sciute multu mai bine, de catu se se cera argumente; ci singuru mi voiu da libertatea de a intreba; óre noi, partea mai desteptata de aici, n'amu si in stare, ca, cu puteri unite, se procedemt la infiintarea unei atari societatii de lectura, resultatele careia, dupa pareremt, ar si imbucuratorie; pentru latirea si cunoscerea literaturei ar si celu mai bunu midilocu, cu unu cuventu, prin a cesta amu invetia a ne cunoscere limb'a.

Se nu pregetamu a intinde cativa denari spre ceea ce ne va face onore! Nu se ceru la redicarea acestei reuniuni milie, unu micu sacrificiu ne va duce la limanu; inse se nu damu uitarei si proverbiului: E mai bunu adj unu ou de catu la Pasci unu bou.

Eulogianus

Bella Comœdia 8 Aprilis 1858

Дела Сотеша, 8. Април 1858.
Еарна чеа дипрікошатъ съчерѣ съв декбрсѧлъ еї челъ дип-
делвпгатъ о твлдиме de бmenї de не фаца пътътвлдї, — ашъ
кrezатъ дисъ къ totъ дрептвлд, къ ea къ сосиреа прітъвъреи, 'ші
ва прекрта dвшнтьпїле сътвръндїсе de лакріміле mіилорѣ de
ръташї, карї пътпгъ деспърциреа ізбідилорѣ съ пъріцї, фї,
Фрацї, сфорі шї соудї. — Еврере! дисъ, къ крединга ачеста
нъ пеад тжптвтвтъ. — шї дп ziga de астѣзї фврътъ сілїи a bedé

да Ксодріопа (ънгл. Dexiis) към о пределъ содѣ, въѣ пресіб-
вітѣ фрате, въѣ пътърѣ de атічї, ші вна твлдите de крепінчош
петрекърѣ по рѣпъсатвлѣ дн Dioniie Попѣ
ла локвлѣ челѣ de одихнѣ. Чине е порочітѣ а квопште маї dea-
пропе пре поѣ denытіялѣ преносицѣ да капітвлѣ дн Герла, D.
Machedonѣ ші про пъріателе преотвлѣ тіл. D. Ankidimѣ II., днші
поте фаче ждекатѣ сінгърѣ ші деспре demпнітатае ші вълndeаада
челѣ маї tinepѣ, акъм рѣпъсатвлѣ фрате, fiindѣ джесвлѣ de
тоцї ізвітѣ къ карії аѣ венітѣ дн віацѣ дн атінчере; — нѣ е
дарѣ міpare, къ дн партеа преоцимѣ аѣ фостѣ порочітѣ, ка чеа
дин вртъ фокудівне фунебралъ съ о челеvрѣзъ реверендісітвлѣ
D. канонікѣ Стефанѣ Білду къ алці поѣ преоши, песте джесвлѣ,
еарѣ дн партеа атічилорѣ ші крепінчошілорѣ съ'лѣ петрекъ пътъ
ла локвлѣ de одихнѣ тоцї оғічіалї дела претвра дн локѣ, — маї
твлдї оғічіалї дела претвра Беклеапвлї, ші дела діверсе оғічіо-
латрѣ дела Dexiis. — Проходвлѣ аѣ декбрсѣ къ тѣтѣ соленітатае
въвенітѣ днпъ рітвлѣ бісерічї оріентале, — ші съ пъріа къ ші
нагвра тѣтѣ врѣ а коплакра ка фіештекаре съ'ші поть дншлін а
са деторіпцѣ пътъ да локвлѣ de астрабкаре. —

Каска тордї ізвітвазі пострз амікѣ аѣ-фостѣ вна речеаль, а дозъ zi de Паштї, дп ѣрта къргіа десволтъндасъ апіндеяа де креерї, дзпъ о болъ de 24 de ѡре 'шл өфжарші кърсвзѣ вієцї. № въ mіpaуї даръ, дакъ ізвіта са соції Текла п'аѣ пытѣтѣ креде, къ венчалѣ еї върбатѣ пе ea ap фі яѣсат'о пентра totъdeевна; — № въ mіpaуї, дакъ ea дп челѣ mal din ѣртъ тінѣтѣ дпкъ пе с'аѣ пытѣтѣ де вое венпъ decspѣрци de локвзѣ дпгропърї. — Чи съ зичетѣ ши пої къ тоцї: Фіў църѣпа вшоръ!

БНГАРИЯ. Шеста. Літературій ші тоңі **дінвъдації** паціоніл
тағаре ны ұнчегейзъ аші пыпө челе маі **Дикордате** сілінде ші
остепелі пептре **Днаіттареа** ші **Ділфоріреа** дімбей лорд паціонале
de с'ар пытеа пыпъ ла рапгвлд де класічитате; пічі **Дн** ратх алж
літератүреі, пічі о специалітате де штіппдъ ші пічі о артъ din
челе фртобе ны есте үтагъ, чи тóте се афъ **Дипърдіте** дінтрे
бърбацій чеі маі явлінады; дінтрэ асеменеа **Журналістіка** есте пы-
трітъ ші дәдьчітъ дінтокта ка ші театрлд, ка ші дозъ фііче ті-
пере ші de чеа маі ввпъ сперапуу; еаръ **dintre** чеі кз стърі
тарі ны ліпесекк а контрізі кз ажатбре матеріале. Ашаа маі
de көржанды со афъ еаръш Dn. Гido de Карапоні, кареле дәрві
паціоніл сале 35,000 фр. т. к. ші adikъ: **Мъсезыл** паціонал үп-
гүрекск 2000 фр. ла о категръ de профессоръ пептре арта дра-
матікъ 5000 ф.; ла фондвлд де пепсівн алж театрлв паціонал
(а кърві акторі ші актріце ла бътрыпене трагъ пепсівн) 8000 ф.
т. к.; ла фондвлд академіе паціонал (кареле ші пыпъ актұ
трече престе 1 тіліондъ фиорин т. к.) 30,000 фр. т. к. Цене-
росылд фундаторъ фъкъ а се intabвла тóте ачесте **Сын** кіард пе
тошиіле сале, пе каре adikъ спре о маі таре секірітате а фы-
нанчкпилоръ сале ле фъкъ де іпотекъ пытітелоръ фондвлрі. О па-
ціоне а къреі філ штіг adвчө астфелд де жъртфе, аре **Дн** сінеш
твлтъ пхтере de віацъ. (M. II. ші Kr. Ztg.)

— Орашвлă Сeredină ape 9222 касе ши 65,111 локбіорі, фптре каріс се ағыл ши ротъні певніді 371, 13 впіді кз артепі кз тотъ, 79 лятерапі, 114 рефоріпаш ши 2501 ісраеліп, чеімалді тоші католічі.

Логіката полічі.
АДСТРІА. *Bieno*, 13. Апріле. Ін звта педчарії кор-
плюї de віціліє тілітард поліціенескі ші pedikarea унії віцілії
чівіле поліціено тіністерівліх de іnterпe ти фундаменцере кз ті-
ністерівліх de фінансъ ші кз спретма дереғъторие поліціанъ кз
дипптеріреа преапалтъ аж отържтъ, ка компенселе съ dee totъ а-
челеаші дѣрі пептре фондувліх de секретандъ ші актъ, днъ ктъ
аж datъ спре свєціпереа фечоріяорд de віціліє тілітард de полі-
ціе лнainte de ачеста.

— Колекціївіле фъкте по сата Mainzenilopѣ dъенагі пріп
есплосієна тврнагі къ сарбъ с'аѣ світѣ ла о сатъ de 244,235
фр. 59 $\frac{3}{4}$ кр. т. к. ші 623 галіні, афарь de хне алгоде фъкте
дн dіверсе монете. Ля ачестеа п'юмай familiia дішперътескъ аѣ
л'ятѣ парте къ вр'о 41,000 ф. т. к.

— Din Milandă скрие „Oest. Z.“ къ фиindă опрітъ алтергараea de кај, че датъ datina de mai паките се фъчеа не шесалъ Сенано, с'ар фі друолесъ фетеиле італіене, ка петреките de кълъреци амічі съ цінъ дп къшпвлъ ачела челъ пъцінъ впъ дежнъ ліберъ, къ тóтъ опріреа полідіанъ; дасъ обсервъндъсе de тім-пірів ачестъ пропхпере, се фъкъ къпоскотъ ла коріфееле італіене, ка пъ къмъва се катезе а фаче хпа ка ачеста. —

— Баронът Сина а маи мените 36,000 франци де стипен-
дий пяртии 2 тиера гречи, каде се дължено естествомъ. А ние

діл центрі з тіпері Греч, каре се дівведе астрономія. **Лінъ-
гундіо** біне ворх лва асвпрѣші **Андрепентареа** календарізії **Ізіанъ**. — Б. Сина ші а датѣ акпедитівеле de солѣ еотрапдинарѣ ші
de миністрѣ пленіюштѣ алѣ Гречієи Маіест. Сале **Амперац-
ії**. Ап 15. Апріліе. —

— Ап каска регулърі інстітутівні дп штіцделе теолоціче
міністеріял де квартші ші дпвъдъшкптш, кз прівіре ла артік. 17
дін конкордатш, а Фѣкотш квосккте ашевътптеле, аспра кърора
с'яг дпвоітш епіскопії Ап adsparea ціпгтш дп Wiena дп апзл
1856. Теолоція се дптърдеште дпзп ачества дефіцері дп па-
тру апш ші съ ва преда de кътръ б с'єд чедж п'їціл 4 профе-
сорі. Літва ordinаръ а предѣрі штіцделорѣ теолоціче есте
літва катіпш ші дп п'їктеле събстанціале речъ тутѣ челе de
mai nainte. Епіскопіял п'їце dicenca пе теолоці дела дпвъца-
реа літвей евреюшти. Професорі de теолоціе потѣ се фіе п'їтai
ачеїа, карій ворѣ фі denсe впѣ сксаенп скріптристікш ші 'ші
ворѣ доведи decrtoinічіа са пріп о пробѣ п'їблікѣ de прелещере,
тотші се п'їце фаче о есчевчівне кз професорії, карій ка астѣ-
фелів ші ка скрітторі ші авкторі дпші ворѣ фі доведитш азлітатеа
са de дпвъдъторів теолоцікш.

Cronica striana

Лѣтпрежієръріе din ръсърітѣ. Кътева жърпала пемдешті пѣ се потѣ *mira de ажъпօչ*, „какъ Рѣсіа саръш а-пъшитѣ ла тіжлокѣ լր ғавбреа крещіпіорѣ din имперіалѣ тѣр-ческѣ.“ Че къріосъ тіраре ачбста, кътъ паівітате mai заче լր դրъпса! Din контрѣ поі не тірьмѣ de totala пештипцъ мі пекъпощтере а լѣтпрежієръріорѣ ръсърітѣлѣ, не къре о даѣ пе ғацъ чеі шаі тѣ լѣгі пъвлічішті եցրопеанъ լր тѣте շі літ-віле. Орікаре пъвлічістѣ կареле претінде а скріе деспре լѣкврі-де din ръсърітѣ пѣ ар треbbi съ ыїte пічі съ пёрзъ din окі пе виѣ шинатѣ тъкар ачесте дозъ *адевърѣ* пе кътѣ de посітіве пе атътѣ de фатаle ші *адикъ*: Сімпатія чеа пѣтерпікѣ ші վепералѣ а крещіпіорѣ din. Тѣрчіа եցրопеанъ կътъ Рѣсіа, прекътѣ ші статорпіклѣ ші пеаբъгѣлѣ լланѣ алѣ Рѣсіе de а пѣне шаі կ-ржндѣ орѣ шаі тѣрziѣ тъпа пе դеріле լѣрчешті, чеа че үлі եր-баци de отатѣ լուրѣ але լорѣ լինѣրѣшірѣ կոփідепциале аѣ ші спъсо шаі *'nainte de a 1853* ֆѣръ թессерѣ. Престе ачестеа пѣ-кътма Рѣсіа прип трактатѣ din 30 Մարտѣ 1856 с'а լегатѣ ка пе виitorѣ ձայտѣ тъпа съ пѣ шаі ғакъ չերկарен մօրիշ? Չի съ тречетѣ ла ғапте ші ևенішіпте mai պրօսպете; съ ըրքծչեմѣ din mai тълте тъкар լրտօրվѣ արտіկլѣ.

Лютеа прівіа пъпъ актъ да о фабръ катъ се азія къ Ресія с'а пъсѣ din поѣ пентръ крештінї din ръсърітъ, очеаші дисъ пічдекът нѣ есте фабръ. Dn. de Бжепіеф — авансадоръ русескѣ дп Кнополе, дипломатъ де ренкте маре а пъцітъ дптръ адевърѣ (de mi нѣ ка Менчікофф да 1853 къ вічвіка) дп фаво-реа крештілорѣ славі din Трчиа, прекът ші дп фаво-реа тсп-теперінілорѣ, прекът ачеста о афльшд din „Oest. Z.“, каре (fiindѣ тіністериалъ) есте преа вінѣ інформатъ. Порта dela пачеа de Шарісѣ дпкобче шеде ка ші дптръ о флеръріе дпкісъ. Ачесаш еаръш есте прівітъ ка зпѣ отъ болпавъ, medichї съпѣ клемадї да консілі; чі токта пріп вечніка лорѣ квръ Трчиа дп челе din ѣртъ девіне дп адевърѣ болпавъ ші дп агоніа торції. Ші къ тóте ачестеа дп церіле Салтапазі deokamdatъ пічдекът нѣ е къ пътіцъ зпѣ алтѣ гзберпѣ. Імперій отоманѣ ажкпсе а се фаче о нечесітате европѣнѣ (din каъсъ къ дпвоіёла ас-пра дптпърцелѣ есте къ тотвлѣ престе пътіцъ. Idea зпнї імпе-рія поѣ бісантипѣ (греческѣ), кареа жжка дп капетеле зпора, с'а дельтпратъ, din каъсъ, къ попоръле каре локбескѣ дп ръсърітъ атоектаке зпеле къ алтеле, се ѣръкѣ зпеле пе алтеле, еаръ ачеса прекътпніре, пе каре і о реклопштеа одать пацілпї гре-чешті пентръ веќеа еї glorія ші квлтъръ а диспѣрѣ, дп кътѣ гречії дпкъ съпѣ капѣ плекатѣ да Салтапазі. — Локзіторії славі аї Трчиеї токта актъ съпѣ гата де а сквѣтра де пе а лорѣ чер-віче дпкъ ші челѣ din ѣртъ реотѣ алтѣ съпрематіеі гречешті. Славі (сѣрбії, балгарії, боопіації) нѣ таї ворѣ а съфері пе прео-цил гречі, еаръ дп Балгаріа ші Рѣтеліа славі претindѣ десфін-цареа слажбенѣ dzeemtѣ дп літба греческѣ, претindѣ преоцил ші епіскопі пътнї din поділпна лорѣ, прекът ші ка слажбеле вісері-чешті съ се фактъ дп літба балгърбскѣ. (Е тімпнѣ de una тиїе an!) Дп апѣсѣ се пъпе пе тóте ачестеа темеїш маре, дп ръ-сърітѣ дпсъ асемпна лакрѣ дпсемпнѣ пзціп? Kondeizл дп ръсърітѣ дпкъ нѣ есте сабіе. (Нѣ зъз, пептвкъ аколо дпкъ нѣ съпѣ кондеіе ка дп апѣсѣ.) Есте зпѣ лакрѣ de маре імпортанцъ, каткъ „Преса de Orient“ жжрпалъ девотатѣ Франціе се аместекъ дп чёртъ ші апѣрѣ партіта славілорѣ.

Аттератвăл Николаѣ воіа съ факъ din Търціа чеа шаре totѣ постате тічѣ; Европа дисъ а asunditѣ формареа de статврі тічї неатжриате. Виаца практикъ аратъ, кот ачеле церї пъ скнт de-
стюпічѣ пептрѣ неагърпре. Еспериментвăл (проба) din Moldova
ші Цера рошънѣскъ ші чоле din үртъ евенимите din Сербіа
токта пъ das експеримент атръгътврое спре a mai фаче дикъ ші
алте черкѣрѣ.) Орї иѣ засеменеа въстътвцї пъ се mai држатпль
ші дп церіле европене?) Принципателе dela Dзпъре Фъръ оззе-

panitatеа Порції с'ар фі префектів de таут дп провінції de але
алтєї статі; семі-републічне каре ар фі съ се фортеце ажш
din по щі с'ар півдня цінс півдя пріп впів протектораті, каре дп
скврті с'ар префаче дп dominie абсолютъ престе ачелеаш. (О
кредем: північ че дпсъ нз се потв північі статвріе челе тауте
ші тауте але Церманії, але Італії, північ нз впіка Ельвеції,
Волгії, Данії, ш. а.?) — Заче дп інтересів Европеї, ка
Порта съ рутиль дп відішв; дечі токта північ ачеста нз ар
треблі съ о дпкврче впії ті алдії пеквршаті кв проєкте de вта-
нітате ші кв фантасії de але втапітъї, пе каре кіард ачей алдії
нз ле свферо акасъ ла еї. Тврчія дші ва ажата ea дпсаши. Дажса
есте ажш окнпать дп цією са кв впів лвквр грею, кв дптродз-
череа егалітъї de дрептврі, преком нз се афль пічі дп ашеа
північі статврі лвтінате але Европеї. Съ прівім: півдя ла Прв-
сія, квті кокопашій боіері, кавалері, сев квті се пітескі аколо
бімені de аї жарпалауді че дпваль кв крвчеса дп сіп. (Kreuz-
zeitung) даз din таун din північою ші кв апквтірь de фарісі се
апнрз din тауте пітеріе, ка тошіле с'ав adikъ dominiiile лорд
съ нз пітескі атъта дажде квті пітескі бвргврі ші сътепії
дпнп тошібреле лорд. Ші квті нз се маі опітескі downishорії
ші таці боіерпашій ка съ апнче totv дпнінте ші totv маі съсі
декті, „тарцафої ші тожії“, ба черд ка съ фіе скоші дпкъ
ші de съв потестатеа трієспалелорд жадеквторешті ordinariе піп-
тв ведені двбстри, длорд боіері аї стъ факъ пе впів фелд de
семісверані. (Че е дрепті, кв апоі квржанді се афль ші dintre
тарцафої, кіард ші dintre тожії, каріл таітвдескі пе кокопаші
дп тауте тішевліле.) — Кв че греятъї квтпліте аре а се лвпта
новілвді дппператі алді Рюсії Александра II. ппнп съ пітъ скъпа
пе цірані (40 тіліоне) de жагліді оклавіе ші de апъсареа чеа
квтпліть а пештінде? Чине нз квпште ачеле пітері секрете
але дп тауте рекламі, каре тврбврь ші атърські дпкъ ші
відіша бвргацілорд лвтінаді! Апоі маі аштептъ чіпева ка Тврчія
съ факъ квржанді ші ка пріп фертекі ачеса че гзберпеле евро-
пене пічі ппнп астъні н'аї скосі ла кале denmin. Оаре північ
че ведем: цандъра дп окії тврчілорд, еаръ вѣрпа дп окії по-
штрії нз о ведем? Преосте ачеста Порта аре а се лвпта нз
півдя кв прівілєїації, adikъ кв тврчі тохamedanі, чі токта ші
кв ачеса, кврора вреа а ле квштіга дрептврі, adikъ кв кре-
штінії.

Дн тóте церіле Тýрчиel екістъ атътса рапорттры дылтре паділні ші класе, пе каре Тýрчіа нз леа фýкѣтѣ, кычі ачелеса солттылтѣ маі векі де кътѣ ұпсаші ішперізлә тýрческѣ, ұпделепігө ші ұмпетріте, ұпкѣтѣ впѣ сінгірѣ хатішеріфѣ нз е ұп старе де а ле десфiiңда dintр'одатъ; саръ дéкъ Сылтапылѣ ар тыйа кысasia да шіжлоқѣ, апоі атънчі ал азzi үпсете ші вайето маі вжртосѣ din ачса парте, din каре ші ныпъ аззт се азде пеире азз-пра Тýрчиel. (Oest. Z., Кр. Z. etc.)

ТӨРЧИА. Дела Ерцеговина се скріє, къ о парте din трапелю түрчешті а ажыпсөй дп Босния ші Ерцеговина. Комисарій Пордії, каріл сосірь жпайштеа трапелорð қызметі пълпкоріле реексладілорð ші се жпкóрдъ а жпкредінца пе попорð, къ Хатххамайтвлах се ва пкпе жп лякрапе. Кемалъ Еффенди комисарілдъ, че сосі къ трапеле, еміссе жпндаръ ғылъ ғылтіматдъ кътъръ Дѣпілъ, ка съ жпчетеге къ біноле дела дәштпейі къче алтфелів съ ва аменінда къ есекждіпс тілітәръ. Дѣпілъ ремонстръ, дар' Кемалъ рес-пинсе ремонстрапеа. Мантинереній, карій збія аз 20,000 ар-таці маі білішорð, пз ворð паче пе контылъ nedenendingi. Акыт с'еэ аднатдъ консуліи пытерілорð: Ресмлъ din Сараево ші енглеслъ ші франчеслъ дп Мостаръ. Че ва зрта вомлъ bedé. —

— О арзпкътвръ de окт престе пъсъчнна Езро-
ни de астъзі поте сълні тóте штіріле челе маі моментосе
деспре констелъчізпіле політіче de астъзі. Ап казса
Прінчіпателоръ ші а конферіцелоръ пептръ дефініреа віторізлі
еі пз се маі фъкбръ алді паші дртесцітори, din контръ, къ тóте,
къ се скріе къткъ комісарій пштерілоръ din Прінчіпата ші аѣ фі-
нітѣ оперателе 'ші плепіотепрій пштерілоръ пептръ конферіцеле
de Наріоѣ съят дп парте deniswі, прекът e din партеа Норції
Фьадѣ Еффенди, тогзмі штіріле маі амъпъ конкътареа конфе-
ріцелоръ din лвпъ дп лвпъ, акът по лвпа лвї Іспнї, къндѣ ое
афъл пъшне ші апіталь. — Desпре оператвлѣ комісіонеі інтер-
націонале се скріе, къ елѣ е фортѣ волгтіносѣ ші лвкърріле
съят дп елѣ дп дѣснѣрцъзмінте ordinate, динтръ каре зпвлѣ
къпінде деофъштареа отърї актзале а Прінчіпателоръ, евръ алѣ
доилеа трактъ desпре dopіцеле Прінчіпателоръ, дп фантъ пштai
desпре челе але Молдовеі, къче дівапвлѣ Ромъніеі пш'ші pediцесъ
спечіфікареа лоръ.

О десватере интересантъ се ескѣ дн комисионе деспре лібертатае кълтвлѣ. Комисарівѣ турческѣ претиндеа ка релезеа тохамеданъ се пѣ фіѣ ескісъ дела бенефіцівѣ лібертъї ачестеа, пе къндѣ Франца, Рсія, Сардинія шї Пресіа, каре дела днчепрѣтѣ стаѣ петишкатае дн intenziониle оале кътъ віторија

Принціпателоръ, спріжинескѣ отържреа дісанзії Moldovei ка ачеста се фіе ескюзъ, еаръ Австрія ціне калеа де тіжлокъ. Претінсіпіле Торчіеі сълт спріжиніте пімаі de Енглітера дп північнѣ ачеста. Трєй боіеръ тарі партіані поторі аі Ресіеі аѣ датѣ о брошэръ дптиівлять історія Каймакаміеі ші а алецеріоръ, съпделене къ дп контра віоністіоръ.

Дп Italiâ стъ лвкрадъ тотѣ пре спонче. „Italia del Пополо“, жърпаі піемонтеі, пвлікъ о скрібре а лв Маджіні, дпдречтавъ кътъ дптератъ Наполеонъ, съпделене къ дп дпде-леслъ ліберрії Italiei, фѣ севквстратъ. Дп кавса къ Neapolea пінтрѣ пріндереа коръбіеі піемонтеі Кагліарі тотѣ таі крекъ дпкордъріе, Піемонтъ аштата деля Англія ка съ фіе ажутатъ, фісъ кабінетъ де астѣзі нѣ се преа аратъ італофілъ, ка чела алѣ лв Палмерстонъ, аша італіенії сілескѣ не газвернъ, ка съ пашескѣ де cine спро аїні отборче сатісфачере, съпделене къ къ рескваларае Italiei зпніс. Neapolea фісъ чёркъ а тіжнѣ інтревенічніеа Пресіеі ші а Ресіеі, ші се адовереште къ ші ea артезъ дпфікоштъ о ескадръ дптрегъ. Артаре ічі, артаре колѣ ші коло нѣ факъ ініміле одіхніте.

Франца артезъ пе фауъ шерезъ, ші днпъ квт се скріе, ва а фаче еаръші вілд дппрѣтвтъ де статъ. Пелісієр порпеште ла Londonъ дп 14 ші дп 15 се ва дптерка дп паслѣ Кале, къ тогъ протестареа Б. Бразовъ, соллзъ русескѣ, ка съ нѣ се трьмітъ къ тітлъ Duce de Малакоффъ. —

Англія се афль окнпать къ чеरчтъріе кріміналоръ Bernapdъ, Феліко Піатъ ші алдї, тогъші ші ла артареа къ тогъадін-слъ дпші пвлікъ тесвріе; еаръ жърпаіле се естасіась ті къ штіреа оїчіалъ прімітъ din Acia, Бомбая къ датѣ 24. Мару, днпъ каре дп 19. а къзатъ Лвкновъдъ къ тогъ дп тажніе енглезіоръ къ пердепе дѣ 2000 ребелі ші скъпареа дп фогъ а 5000 інші, карії се гопескѣ.

RУСІА днаінтеазъ о същетеніе de оштіре пріп Полоніа кътъ статълъ австріакъ; трєй корпврі тарі кътѣ de 60,000 солдатъ се афль концептрате дп Полоніа ші вілд din еле прімі ордіне а гарнісона пе лініа кътъ Krakovia. „Allg Z.“ ші але жърпаіло съ дптрѣбъ: Оаре Rусіа дпконтра Австріеі орі ачеста дпконтра Rусіеі? — Rусіа се теме къ Австрія ва інтревені дп Мантепенгръ, ачеста ар фі о вібръ а лвкрадъ, еаръ таі днпъзі се скріа, къ діферінга енглезо-франчесъ аѣ къшнпатъ пе Rусіа съші ашезе de тімпвріе корпврі de обсервадіоне кътъ апвсъ. Дптрє кабінетеле австріакъ ші русъ се дптрескімъ че е дрептъ фортъ десе кореспондингъ дп кавса таітепенгреніоръ, чи соллъ русескѣ Балазіе, — каре фѣ кітматъ ла Петеребргъ, нѣ се ва днчѣ, ка съ нѣ се маі ре'пторкъ. —

Din Banatu, 1858.

(Capetu din Nr. 28.)

Dar' me intoreu la descrierea calatoriei mele si a observarilor facute in aceea:

Dela Pesta, unde avui intalnire cu mai multi banatiani si deosebi cu bravulu si multu stimatulu Atanasiu Marianescu, incalecaiu si pornii catra Urbea mare. Multe bune si rele, frumoase si urite amu vediuta; amu vediutu locurile cele romantice ale Bihorului, despre care inainte de acésta aveam numai nesce idei obseure. — Aci in Urbea mare avui norocire a vorbi cu unu mecenatn alu romanilor, D. Nicolau Zsiga, unulu, pe carele pene aci numai din novele l'amu potutu cunoscere, in anulu trecutu, cu fundarea celoru 50 de stipendii, pentru atatia sii romani miseri luse cu talentu bune, carii in acea ceitate se cresc spre folosulu neamului loru; — bineventau acestu sacrificiu facutu pe altariulu neamului, si incatva mi se linisti inim'a, carea pene aci imi era machnita vediundu campi'a Bihorului cea frumosa locuita mai totu de romani; si apoi in comunitatile loru scóelele se aflau in cea mai durerosă stare, eara docentii nici limb'a materna nu o potu vorbi curstu. Mi se intempla intru o comuna aprópe de Urbea mare curatu romana — a esperia cum vorbescu dascalii romanesce, ca diu curiositate me abatui pe la scóla, uude aflau pe docentele in mediulu scólei sugarindu, carele me primi cu „jó napot kivánok“, si dupa ce incepui a discure cu densulu in limb'a materna, devenii in vimire audiundi, cum corcesce si amesteca frumos'a limba romana cu cuvinte magiare, precum: „Aici in helységu nostru, — si ca „harangadieul“ sau dusu la temeteu s. a. ca acestea imi machnira sufletulu. —

Dela Urbea mare imi indreptaiu calea catra Aradu, peste comună Siria; aci aflau pe unu amicu alu mieu C. carele me primi ferbinte. —

Covorbirea ne fă mai vertosu despre scóla, pentru ca acésta mătare m'au interesatu. Amicul C. imi respus: „Ca ce se atinge de scóla, despre acea nici intru o privintia respusu favoritoriu numpoate da, pentru ca aici poporul nostru e de done confesiuni, adeca de ritulu gr. n. u. ca partea cea mai mare, si g. u. care face parte cea mai mica.

Ca se atinge de scóla gr. n. u., luandu in privintia starea ei cea materiale si comoditatea docentelui, e buna; docentele e indiestratur cu o leasa destulu de bunica — dar' incatul se atinge de docentele dimpreuna cu totu metodulu propunerii invetiaturilor sale e intr-o stare ce nu mi a plăcutu, unde pruncutii afara de a ceti si serie reu, nimicu alta nu mai invetia, dar' si acea credu numai prin metodulu batitului. Disen in mine: pe unde invetiatorii de pe timpurile lui Noe cându simbla mai bucurosi prin pomene, petrecunlu noptile cu cartile si cu alalaie, iabescu mai multu de acestea de catu pulpitul studieloru, cu greu pote cineva fi multumit cu crescerea pruncilor, mai vertosu deca si preotulu nu va fi altufeliu. Imi adusei aminte si de oblegatiunea inspectiunei scolare, care n'ar ave pecatu, candum ar' vindeca reulu cu denumire de invetiatoriu harnicu, or pe unde sunt prospectele de tanguitu.

Se tacu de purtari dejositore, dar' apoi unu dascalu trebue se fia oglind'a satului, or drumulu cu elu, — se nu contagieze nevinovatica generatiunie ereditore din ceea ce facemti ti posedemtu noi, eace totu pe noi va cadé blastamulu pentru ne'ngrijire de ea, candu i damu de conducatori nesce ómeni p'aci'ncolo care ne vine mai acatai inainte, lasandu de o parte calea concursului.

Disen de starea scólei Siriene gr. n. u. romane; — din contra scóla gr. u. se lauda cu unu docente bravu, alu caruia metodu este croitul dupa sistem'a de acum, si ca scolarii din aceasta scóla, de si mai putieni la numeru, mai multu progresu facu intru invetatura decatu gr. n. unitii. —

Continuandu mai de parte discursulu cu C. ilu intrebaiu, ea ce feliu de ómeni intelleginti or esitn dintre Sirieni, la care cu durere imi respus, ca au unu tineru numai, dar' si acela fiu unui preotu. —

Se vedea in acésta comună case mari, inse negrijite, necurate, desgradite, in timpu ce piatra au destula pentru de a se puté ingradit pe sine — varulu li se imbie a casa, de catu cine se desradacinedie lenea si din mueri. —

Intre acestea momente facui combinare intre banatienii nostri, si intre ungureni, cumca o comună asia ca Siria, provediuta cu töte dărurile lui Dumnedieu — fiindu ea in Banatulu nostru, mulți barbati braivi ar puté produce pe lenga sirguinti'a Banatianilor de acum.

Si nu se poate nega, ca Banatulu are docentii sei cu multu mai harnici, mai energiosi de catu ungurenilii, carii pe dreptulu potu dice, ca lasa se camu creasca maracini si polomida in graulu celu euratu, care daca s'ar plivi ar' aduce fructuri cu sutele si miile.

Macaru de ar' sierbi acestea observari spre indreptare.

— U — U —

БЮЛЕТИНЪ ОФІЦІАЛЪ.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea postului vacantu de invetiatoriu gr. n. u. romanu in comună Facsetu se escrie cu acest'a concursu pene in 20. Mai cal. nou 1858.

Cu acestu postu sunt urmatorele emolumente impreunate, precum:

Unu salariu de 225 fr. m. conv. bani gata, 20 metrete poson. de grau, 20 metrete cucuruzu in bombe, 12 orgii de lemne, si cortelul libe'u.

Competitorii postului acestuia au se'sai trimita petitio-unele facute si scrise cu mana propria, provediute cu ocoamentele cerute pene la terminulu de susu la oficiulu cere-alu in Facsetu.

Facsetu, in 3. Aprilie 1858.

(1—3)

Dela c. r. oficiu cercualu.

Карсвріе ла вірсъ дп 22. Aprilie n. n. etas amea:

Аріо за газіні дппрѣтвті 8

„ „ аріптъ 106½

Аріо дп Брашовъ дп 23. Aprilie n.

Арізак (раззині) 4 фр. 49 кр. тк. — Аріптъ 3½ %

Номеръ ачеста е дпсодіръ de Фіеа Np. 5,